TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2010. gada 22. aprīlī *

Lieta C-423/07

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši EKL 226. pantam, ko 2007. gada 13. septembrī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv D. Kukovecs [*D. Kukovec*] un M. Konstantinidis [*M. Konstantinidis*], kā arī S. Pardo Kintiljana [*S. Pardo Quintillán*], pārstāvji, kuriem palīdz M. Kanale Fontkuberta [*M. Canal Fontcuberta*], *abogada*, kas norādīja adresi Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Spānijas Karalisti, ko pārstāv F. Diess Moreno [*F. Díez Moreno*], pārstāvis, kas norādīja adresi Luksemburgā,

atbildētāja.

* Tiesvedības valoda — spāņu.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: trešās palātas priekšsēdētājs, kas pilda ceturtās palātas priekšsēdētaja pienākumus, K. Lēnartss [*K. Lenaerts*], tiesneši R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], E. Juhāss [*E. Juhász*] (referents), J. Malenovskis [*J. Malenovský*] un T. fon Danvics [*T. von Danwitz*],

ģenerāladvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],
sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2009. gada 9. septembra tiesas sēdi,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2009. gada 20. oktobra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Savā prasības pieteikumā Eiropas Kopienu Komisija lūdz Tiesai atzīt, ka paziņojumā par koncesiju un publiskā iepirkuma specifikācijās par valsts koncesijas piešķiršanu A-6 autoceļa posmu uz Segobiju [*Segovia*] un Avilu [*Ávila*] būvniecībai, uzturēšanai un darbības nodrošināšanai, kā arī A-6 autoceļa posmā Vilalba–Adanero [*Villalba–Adanero*] uzturēšanai un darbības nodrošināšanai no 2018. gada, to darbu vidū, kas ir koncesijas priekšmets, nenorādot noteiktus būvdarbus, kuru realizācijas tiesības vēlāk tika piešķirtas saistībā ar šo koncesiju, to skaitā būvdarbus attiecībā uz A-6 autoceļa bezmaksas posmu, Spānijas Karaliste nav izpildījusi Padomes

1993. gada 14. jūnija Direktīvas 93/37/EEK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts [publiskā iepirkuma] līgumu [slēgšanas tiesību] piešķiršanas procedūras (OV L 199, 54. lpp.), 3. pantā un tādējādi arī 11. panta 3., 6., 7., 11. un 12. punktā paredzētos pienākumus, kā arī ir pārkāpusi EK līguma principus, it īpaši vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principus.

Kopienu tiesiskais regulējums

2 Direktīvas 93/37 preambulas piektajā apsvērumā ir paredzēts, ka "[..], ņemot vērā to, ka aizvien pieaug koncesijas līgumu nozīme valsts būvdarbu [būvdarbu publiskā iepirkuma] jomā, kā arī ievērojot to specifiku, šajā direktīvā jāiekļauj noteikumi par to izsludināšanu".

3 Saskaņā ar šīs direktīvas 1. panta c) punktu:

""būve" ir būvdarbu vai civilas celtniecības iznākums, par būvi uzskatot vienotu veselumu, kas pats par sevi spēj pildīt kādu saimniecisku un tehnisku funkciju".

4 Saskaņā ar šīs direktīvas 1. panta d) punktā ietverto definīciju:

""būvdarbu [..] koncesija" ir tāda paša tipa līgums, kā norādīts a) punktā [attiecībā uz būvdarbu publiskā iepirkuma līgumiem], izņemot to, ka atlīdzība par veicamajiem darbiem ir vai nu tikai tiesības izmantot būvi, vai arī šīs tiesības kopā ar samaksu".

5 Direktīvas 93/37 3. pantā ir paredzēts:

"1. Ja līgumslēdzējas iestādes slēdz būvdarbu koncesijas valsts līgumu, šim līgumam, ja tā vērtība ir vismaz ECU 5 000 000, piemēro izsludināšanas noteikumus, kas aprakstīti 11. panta 3., 6., 7. punktā un 9.–13. punktā, kā arī 15. pantā.

[..]

4. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka koncesionāri, kas nav līgumslēdzējas iestādes, piemēro 11. panta 4., 6., 7. punktā un 9. līdz 13. punktā, kā arī 16. pantā paredzētos izsludināšanas noteikumus līgumiem, ko viņi piešķir trešajām personām, ja šo līgumu vērtība ir vismaz ECU 5 000 000. [..]

[..]"

6 Direktīvas 93/37 11. pantā, kurš iekļauts šīs direktīvas III sadaļā un kura virsraksts ir "Vispārēji izsludināšanas noteikumi", ir noteikts:

"1. Līgumslēdzējas iestādes informatīvā paziņojumā dara zināmas galvenās īpašības būvdarbu līgumiem, ko tās paredz piešķirt un kuru paredzētā vērtība ir vismaz tik liela, kā 6. panta 1. punktā noteiktā robežvērtība.

[..]

3. Līgumslēdzējas iestādes, kas vēlas piešķirt būvdarbu koncesijas līgumu, šādu nodomu dara zināmu paziņojumā.

[..]

6. Paziņojumus, kas minēti 1. līdz 5. punktā, sagatavo saskaņā ar IV, V un VI pielikumā dotajiem paraugiem un sniedz šajos pielikumos prasīto informāciju.

[..]

7. Līgumslēdzējas iestādes pēc iespējas ātri un izmantojot vispiemērotākos saziņas līdzekļus šā panta 1. līdz 5. punktā minētos paziņojumus nosūta Eiropas Kopienu Oficiālo publikāciju birojam. [..]

[..]

9. Šā panta 2., 3. un 4. punktā minētos paziņojumus oriģinālvalodās pilnībā publicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* [..].

10. Eiropas Kopienu Oficiālo publikāciju birojs publicē paziņojumus vēlākais 12 dienas pēc to nosūtīšanas. Šās direktīvas 14. pantā minētās paātrinātās procedūras gadījumā šo laiku samazina līdz piecām dienām.

11. Paziņojumus nepublicē līgumslēdzējas iestādes valsts *Oficiālajos Vēstnešos* vai presē pirms to nosūtīšanas *Eiropas Kopienu Oficiālajam Vēstnesim* [Eiropas Kopienu Oficiālo publikāciju birojam], tajā šo dienu norāda. Paziņojumos ir tikai tā informācija, kas publicēta *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

12. Līgumslēdzējām iestādēm jāspēj pierādīt nosūtīšanas dienu.

[..]"

7 Pielikumos, uz kuriem ir atsauce Direktīvas 93/37 11. panta 6. punktā, ir ietverti paziņojuma, kas līgumslēdzējai iestādei jāpublicē *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*, paraugi. Šīs direktīvas IV pielikums attiecas uz būvdarbu publiskā iepirkuma līgumiem, V pielikums — uz būvdarbu koncesijām un VI pielikums ietver paziņojuma,

kas izmantojams gadījumā, ja koncesionārs vēlas noslēgt ar trešām personām līgumus par tam piešķirto būvdarbu realizēšanu, paraugu.

8 Šīs direktīvas 15. pantā ir noteikts:

"Līgumslēdzējas iestādes, kas vēlas piešķirt būvdarbu koncesijas līgumu, pretendentu koncesijas piedāvājumu pieņemšanai nosaka termiņu, kas ir vismaz 52 dienas pēc paziņojuma nosūtīšanas dienas."

9 Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvas 2004/18/EK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts [publiskā iepirkuma] līgumu, piegādes valsts [publiskā iepirkuma] līgumu un pakalpojumu valsts [publiskā iepirkuma] līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV L 134, 114. lpp.), 61. pantā, kura virsraksts ir "Papildu būvdarbu piešķiršana", ir paredzēts:

"Šī direktīva neattiecas uz papildu būvdarbiem, kas nav ietilpuši sākotnējā koncesijas projektā vai sākotnējā līgumā, bet kas neparedzētu apstākļu dēļ kļūst vajadzīgi tajā aprakstītās būves realizācijai, un ko līgumslēdzēja iestāde koncesionāram ir piešķīrusi ar noteikumu, ka minēto būvi realizējošais komersants piešķīrumu saņem tad:

— ja šādus papildu būvdarbus tehniski vai ekonomiski nav iespējams nošķirt no sākotnējā līguma, neradot būtiskas neērtības līgumslēdzējām iestādēm, vai

— ja šādi būvdarbi, kaut arī tos var nošķirt no sākotnējā līguma, ir noteikti vajadzīgi tā izpildes pabeigšanai.

Tomēr papildu būvdarbiem atbilstīgo līgumu kopējā vērtība nedrīkst pārsniegt 50 % no sākotnējā būvdarbu koncesijas līguma summas."

10 Komisijas skaidrojošā paziņojuma par koncesijām atbilstoši Kopienu tiesībām (OV 2000, C 121, 2. lpp.) 3.1.1. punktā, kura virsraksts ir "Vienlīdzīga attieksme", ir noteikts:

"[..]

Dažkārt gadās, ka koncedents, ja tam nav iespējas tehniski pietiekami precīzi definēt savas vajadzības, vēlas saņemt alternatīvus piedāvājumus, kas varētu sniegt vispārīgi formulētajai problēmai dažādus risinājumus. Tomēr šādā gadījumā, lai nodrošinātu godīgu un efektīvu konkurenci, publiskā iepirkuma specifikācijās katrā ziņā ir nediskriminējošā un objektīvā veidā jānorāda kandidātiem izvirzītās prasības un, galvenais, kārtība, kādā sagatavojami piedāvājumi. [..]" [Neoficiāls tulkojums]

Valsts tiesiskais regulējums

11 1972. gada 10. maija Likuma Nr. 8 par autoceļu būvniecību, uzturēšanu un izmantošanas nodrošināšanu koncesiju sistēmā, redakcijā, kas ir spēkā kopš 1996. gada (turpmāk tekstā — "Likums par autoceļiem"), 8. panta 2. punkta otrajā daļā ir paredzēts:

"[..] koncesionāres sabiedrības darbības mērķis [..] ir tādas ceļu infrastruktūras būvniecība, kas nav koncesijas priekšmetā ietilpstošās darbības, bet kas šo koncesiju ietekmē, kas tiek īstenotas autoceļa ietekmes zonā vai ir nepieciešamas satiksmes vadībai, un kuru projekts un izpilde vai tikai izpilde koncesionāram tiek prasīta kā pretizpildījums [..]."

12 Karaļa 1999. gada 16. aprīļa Dekrētā Nr. 597 šī autoceļu ietekmes zona ir noteikta 20 km platībā.

Strīdīgais darījums

13 A-6 autoceļš savieno Madridi un Lakorunju [*La Coruña*] un tas ir galvenā maģistrāle, kas savieno Spānijas centrālo daļu ar tās ziemeļu un ziemeļrietumu daļu. Ir zināms, ka runa ir par vienu no svarīgākajām un noslogotākajām šīs valsts maģistrālēm. Šī autoceļa posms starp Madridi un Vilalbu ir bezmaksas ceļš, kura garums ir aptuveni 40 km un kurš šķērso gandrīz pilnībā industriālu apgabalu. Autoceļa posms starp Vilalbu un Adanero ir maksas ceļa posms, kura aptuvenais garums ir 70 km (turpmāk

tekstā — "A-6 autoceļa maksas ceļa posms"). Ir zināms, ka abos šajos autoceļa posmos jau ilgstoši ir ļoti intensīva satiksme un būtiskas problēmas sastrēgumu dēļ.

14 Kopš 1968. gada A-6 autoceļa maksas ceļa posmu koncesijas ietvaros apsaimnieko sabiedrība *Ibérica de Autopistas SA* (turpmāk tekstā — "*Iberpistas*"). Šī koncesija tika piešķirta līdz 2018. gada 29. janvārim.

15 Ar 1997. gada 26. maija dekrētu Spānijas Būvdarbu publiskā iepirkuma ministrija paziņoja par savu nodomu iekļaut "autoceļu plānā", ko 1997. gada februārī apstiprināja Spānijas valdība, autoceļu, kas savieno Segobiju un Avilu ar A-6 autoceļu būvniecību, jo, "ņemot vērā šobrīd pastāvošo ievērojamo satiksmes plūsmu, kas rada satiksmes sastrēgumus [..], autoceļu, kas ļautu savienot šīs pilsētas ar pašreizējo A-6 autoceļu, būvniecība ir uzskatāma par sevišķi svarīgām sabiedrības interesēm šo pilsētu attīstības nodrošināšanai".

16 Ar paziņojumu, kas publicēts *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* (OV 115, 16.6.1999.; turpmāk tekstā — "pirmais paziņojums"), un publiskā iepirkuma specifikācijām, kas apstiprinātas ar 1999. gada 4. jūnija dekrētu (1999. gada 8. jūnija *BOE* Nr. 136, turpmāk tekstā — "pirmās publiskā iepirkuma specifikācijas"), Būvdarbu publiskā iepirkuma ministrija, darbojoties koncedenta statusā, izsludināja būvdarbu koncesijas līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru. Piešķiramās koncesijas priekšmets bija aprakstīts pirmā paziņojuma 2. punktā un pirmo publiskā iepirkuma specifikāciju 2. noteikuma 4. punktā, kuru saturs ir identisks.

17 Šis priekšmets ietvēra šādu būvdarbu realizāciju:

— A-6 autoceļa maksas ceļa posma savienojumu ar Avilu un Segobiju būvniecība, uzturēšana un darbības nodrošināšana;

— A-6 autoceļa maksas ceļa posma uzturēšana un darbības nodrošināšana no 2018. gada 30. janvāra uz laika posmu, kas nosakāms, pamatojoties uz vidējo transportlīdzekļu skaitu, kas šķērso attiecīgo ceļu posmu;

— Gvadaramas [*Guadarrama*], kas atrodas A-6 autoceļa maksas ceļa posmā, apvedceļa izbūve;

— A-6 autoceļa bezmaksas ceļa posma starp Madridi un Vilalbu daļēja paplašināšana. Runa ir par ceturtās joslas būvniecību abos braukšanas virzienos, lai palielinātu A-6 autoceļa kapacitāti šajā posmā.

18 Ar 1999. gada 7. jūlija dekrētu (1999. gada 9. jūlija *BOE* Nr. 163) koncesiju piešķirošā iestāde publicēja jaunas publiskā iepirkuma specifikācijas (turpmāk tekstā — "otrās publiskā iepirkuma specifikācijas"). *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* tika publicēts jauns paziņojums (OV 137, 17.7.1999.; turpmāk tekstā — "otrais paziņojums"). Šī otrā dekrēta preambulā ir paredzēts, ka "tehnisku iemeslu dēļ ir jāgroza [pirmās] publiskā iepirkuma specifikācijas, lai no jauna definētu koncesijas priekšmetu un izdarītu dažus grozījumus attiecībā uz koncesijas ilguma noteikšanu".

19 Otrā paziņojuma 2. punktā un otro publiskā iepirkuma specifikāciju 2. noteikumā koncesijas priekšmets ir definēts šādi:

"1. A-6 autoceļa maksas ceļa posma, kas savieno to ar Segobiju, būvniecība, uzturēšana un izmantošanas nodrošināšana [..];

2. A-6 autoceļa maksas ceļa posma, kas savieno to ar Avilu, būvniecība, uzturēšana un izmantošanas nodrošināšana [..];

3. A-6 autoceļa maksas ceļa posma uzturēšana un izmantošanas nodrošināšana posmā Vilalba–Adanero. [..]"

20 No tā izriet, ka šajā otrajā paziņojumā un otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās koncesijas priekšmetā nebija ietverta nedz Gvadaramas apvedceļa izbūve, nedz arī A-6 autoceļa bezmaksas posma daļējā paplašināšana.

21 Otro publiskā iepirkuma specifikāciju 3. noteikumā ir ietverta atsauce uz "administratīvajiem materiāliem".

22 Otro publiskā iepirkuma specifikāciju 5. noteikuma 13. un 16. punktā, kas ir formulēti identiski pirmajām publiskā iepirkuma specifikācijām, ir noteikts:

"13 Pretendenti savos piedāvājumos nepārprotami norāda pasākumus, ko tie paredzējuši veikt saistībā ar sekām, ko koncesija rada attiecībā uz vispārējo satiksmes tīklu, tūristu piesaisti šajā teritorijā, vēsturiskas vai mākslinieciskas nozīmes pieminekļu saglabāšanu, kā arī saistībā ar sekām attiecībā uz ainavas saglabāšanu un uzturēšanu, un attiecībā uz dabas aizsardzību, visā minētajā neskarot to, ka tiek ievēroti spēkā esošie tiesību akti šajā jomā.

[..]

16 Pretendenti norāda iestādei pasākumus, ko tie ierosina veikt pienācīgai starppilsētu satiksmes vadībai teritorijās, ko skar to ceļu būvniecība, kuri ir koncesijas priekšmets, norādot, kurus no šiem pasākumiem pretendents ir paredzējis īstenot par saviem līdzekļiem. Nosakot konkursa uzvarētāju, šo apsvērumu radošums un derīgums tiks vērtēti pozitīvi, ņemot vērā to, cik lieli ir sastrēgumi teritorijās, kuru satiksmi ietekmēs ceļi, kas ir koncesijas priekšmets."

23 Otro publiskā iepirkuma specifikāciju 10. noteikumā, kas ir identisks pirmajās publiskā iepirkuma specifikācijās ietvertajam noteikumam, ir uzskaitīti kritēriji, kas tiks ņemti vērā, piešķirot attiecīgā līguma slēgšanas tiesības. Daži no šiem kritērijiem ir šādi:

— iesniegtā piedāvājuma dzīvotspēja un izmantoto līdzekļu apjoms (III punkts),

— satiksmes vadībai un vides pārvaldībai ierosinātie pasākumi (V punkts).

24 Saskaņā ar apakškritēriju V.i:

"saistībā ar starppilsētu satiksmes vadībai ierosinātajiem pasākumiem, tai skaitā pasākumiem, kas ietver dinamiska ceļa nodevas iekasēšanas punkta ieviešanu apgabalā, kuru ietekmēs to autoceļa posmu būvniecība, kas ir koncesijas priekšmets, var tikt piešķirti līdz pat 75 punktiem par to radošumu, dzīvotspēju un efektivitāti".

25 Otro publiskā iepirkuma specifikāciju 29. noteikumā ir paredzēts, ka saistībā ar A-6 autoceļa maksas ceļa posmiem, kas savieno šo autoceļu ar Avilu un Segobiju, koncesionāram ir jānodrošina, ka nevienā autoceļa punktā nav pārsniegts noteikts satiksmes apjoms, kas izteikts tehniskos parametros, un par saviem līdzekļiem, bez jebkādām prasībām un pietiekami savlaicīgi ir jāveic visi šim nolūkam nepieciešamie paplašinājumi.

26 Visbeidzot, otro publiskā iepirkuma specifikāciju 33. noteikumā ir noteikts, ka līguma darbības termiņš nebūs ilgāks par 37 un mazāks par 22 gadiem un ka precīzs līguma darbības termiņš gados tiks noteikts, ņemot vērā faktisko satiksmes kustību katrā attiecīgajā ceļa posmā, kas tiks noteikts 20 gadus pēc līguma darbības termiņa sākšanās.

27 Saskaņā ar Karaļa 1999. gada 5. novembra Dekrētu Nr. 1724/1999 koncesiju piešķīrusī iestāde piešķīra koncesijas līguma slēgšanas tiesības *Iberpistas*. Šī karaļa dekrēta 5. pantā tomēr bija paredzēta papildu darbu veikšana salīdzinājumā ar tiem darbiem, kas bija paredzēti otrajā paziņojumā un otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās. Tādējādi papildus A-6 autoceļa maksas ceļa posmu būvniecībai, lai savienotu šo autoceļu ar Avilu un Segobiju, kā arī A-6 autoceļa maksas ceļa posma uzturēšanai un darbības nodrošināšanai posmā Vilalba–Adanero bija paredzēta vēl arī šādu būvdarbu realizācija:

— trešās joslas būvniecība abos braukšanas virzienos A-6 autoceļa maksas ceļa posmā starp Vilalbu un Valle de los Kaidosa [*Valle de los Caídos*] (turpmāk tekstā — "būvdarbi A");

— trešās joslas un jauna tuneļa būvniecība uz A-6 autoceļa maksas ceļa posmā starp Valle de los Kaidosa-Sanrafaēla [*Valle de los Caídos-San Rafael*] un Sanrafaēlu [*San Rafael*] (turpmāk tekstā — "būvdarbi B") un

— ceturtās joslas būvniecība abos braukšanas virzienos A-6 autoceļa bezmaksas ceļa posmā starp Madridi un Vilalbu (turpmāk tekstā — "būvdarbi C").

28 Būvdarbi A, B un C turpmāk tekstā tiks apzīmēti kā "papildu būvdarbi".

29 No iepriekš minētā izriet, ka būvdarbi C bija minēti tikai pirmajā paziņojumā un pirmajās publiskā iepirkuma specifikācijās, bet otrajos vairs nē. Būvdarbi A un B nebija minēti nedz pirmajos, nedz otrajos. Attiecībā uz Gvadaramas apvedceļa izbūvi, kas bija minēta pirmajās publiskā iepirkuma specifikācijās, bet ne otrajās, ir jānorāda, ka šī apvedceļa izbūve nebija ietverta *Iberpistas* piešķirtās koncesijas priekšmetā un šī apvedceļa izbūve tā arī netika realizēta.

30 No lietas materiāliem izriet, ka A-6 autoceļa maksas ceļa posma savienojums ar Segobiju tika atklāts 2003. gadā un ka ceturtā josla uz A-6 autoceļa bezmaksas posma (būvdarbi C) tika atklāta 2006. gada 1. janvārī. No lietas materiāliem arī izriet, ka šajā laika posmā tika realizēti arī pārējie būvdarbi.

31 No Spānijas iestāžu 2001. gada 28. novembra vēstules arī izriet, ka otrajā paziņojumā un otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās tieši minēto būvdarbu, proti, A-6 autoceļa maksas ceļa posma savienojuma ar Segobiju un Avilu izmaksas bija EUR 151,76 miljoni. Šajās izmaksās nav ietvertas A-6 autoceļa maksas ceļa posma uzturēšanas un darbības nodrošināšanas, attiecībā uz ko tika piešķirta koncesija no 2018. gada 30. janvāra, izmaksas. Trīs papildu būvdarbu realizācijas izmaksas bija EUR 132,03 miljoni.

Pirmstiesas procedūra

32 Tā kā Komisijai bija radušās šaubas par procedūras, saskaņā ar kuru tika piešķirta papildu būvdarbu koncesija, atbilstību Direktīvas 93/37 noteikumiem, tā 2001. gada 30. aprīlī nosūtīja Spānijas Karalistei brīdinājuma vēstuli, uz kuru tā atbildēja ar 2001. gada 27. jūnija vēstuli. Uzskatot šīs dalībvalsts sniegtos paskaidrojumus par nepietiekamiem, Komisija 2002. gada 18. jūlijā nosūtīja tai argumentētu atzinumu, uz kuru tā atbildēja ar 2002. gada 20. septembra un 2003. gada 13. marta vēstulēm.

33 2003. gada 25. jūlijā Komisija nosūtīja Spānijas Karalistei papildu brīdinājuma vēstuli attiecībā uz vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principu pārkāpumu, uz kuru tā atbildēja ar 2003. gada 28. oktobra vēstuli. 2004. gada 22. decembrī Komisija nosūtīja papildu argumentēto atzinumu attiecībā uz šo principu pārkāpumu, uz kuru Spānijas Karaliste atbildēja ar 2005. gada 3. marta vēstuli. Tā kā Komisiju šī atbilde neapmierināja, tā cēla šo prasību.

Par prasību

Par pieņemamību

34 Spānijas Karaliste ir izvirzījusi divas iebildes par nepieņemamību. Pirmkārt, tā apgalvo, ka prasības pieteikumā nav ņemtas vērā Tiesas Reglamenta prasības, jo Komisija nav iesniegusi pierādījumus par to pārstāvošajam advokātam piešķirtajām

pārstāvības tiesībām. Komisija arī neesot pierādījusi, ka šim advokātam ir tiesības pārstāvēt to šajā lietā tiktāl, ciktāl šis advokāts nav darbojies kā Komisijas pārstāvis.

35 Otrkārt, Spānijas Karaliste ir izvirzījusi iebildi par nepieņemamību sakarā ar to, ka Komisijas iesniegtais prasības pieteikums esot neskaidrs, jo tajā bez attiecīga nodalījuma ir ietverta atsauce uz Direktīvas 93/37 3. panta un 11. panta 3., 6., 7., 11. un 12. punkta pārkāpumu. Tomēr vienīgais 3. panta noteikums, kas var tikt ņemts vērā šajā lietā, ir tā 1. punkts. Turklāt koncesiju piešķīrusī iestāde šajā gadījumā esot pilnībā izpildījusi šīs direktīvas 11. panta 3., 7., 11. un 12. punktā paredzētos pienākumus. Tāpat šī paša panta 6. punktā ir ietverta atsauce uz tās IV, V un VI pielikumu, lai gan šajā lietā ir piemērojams tikai V pielikums. Līdz ar to prasībai esot nenoteikts priekšmets.

36 Attiecībā uz pirmo iebildi par nepieņemamību ir jānorāda, ka Komisiju likumīgi pārstāvēja trīs tās pārstāvji, kuriem palīdzēja advokāts. Turklāt Komisija savam prasības pieteikumam ir pievienojusi dokumenta kopiju, kas apliecina, ka attiecīgais advokāts atbilstoši Tiesas Reglamenta 38. panta 3. punktam ir tiesīgs praktizēt dalībvalsts, proti, Spānijas Karalistes, tiesā.

37 Tāpat nevar piekrist arī otrajai iebildei par nepieņemamību. No visiem Tiesā iesniegtajiem dokumentiem nepārprotami izriet, ka Komisijas prasība un tās izvirzītie iebildumi ir saistīti ar to, ka attiecīgās koncesijas piešķiršanas procedūras laikā nav tikuši ievēroti izsludināšanas pienākumi, kas koncesiju piešķirošajai iestādei pastāv atbilstoši Direktīvas 93/37 noteikumiem tiktāl, ciktāl paziņojumā, kas šajā nolūkā paredzēts attiecīgajos direktīvas noteikumos, nebija ietverti visi faktiski piešķirtie un realizētie būvdarbi.

38 Līdz ar to šajā lietā nav nekādu ar prasības priekšmeta skaidrību saistītu problēmu, kas varētu būt pamats tās pieņemamības apšaubīšanai.

39 Tas, ka atsevišķi Direktīvas 93/37 noteikumi, uz kuriem Komisija norādījusi savu iebildumu pamatojumam, šajā lietā var nebūt piemērojami, nenozīmē, ka tās prasība tādēļ ir nepieņemama.

Par lietas būtību

Lietas dalībnieku argumenti

40 Komisija būtībā norāda, ka koncesijas priekšmetam, kā tas aprakstīts paziņojumā un publiskā iepirkuma specifikācijās, un faktiski piešķirtajiem būvdarbiem ir jābūt identiskiem. Tā norāda, ka attiecīgās koncesijas priekšmets ir precīzi noteikts otro publiskā iepirkuma specifikāciju 2. noteikumā un tas ir konkrētu būvdarbu realizācija, proti, A-6 autoceļa maksas ceļa posma savienošana ar Segobiju un Avilu, kā arī šī ceļa posma uzturēšana un darbības nodrošināšana, sākot no 2018. gada 30. janvāra. Savukārt, papildu būvdarbi neesot minēti nedz otrajā paziņojumā, nedz otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās.

41 Pārkāpums, kura pieļaušana tiek pārmesta Spānijas Karalistei, kā uzskata Komisija, līdz ar to ir tas fakts, ka Spānijas iestādes *a posteriori* ir paplašinājušas koncesijas priekšmetu, piešķirot *Iberpistas* tādu būvdarbu realizācijas tiesības, kas iepriekš nebija bijuši izsludināti un kas atrodas ārpus tās ģeogrāfiskās zonas, uz kuru attiecas

izsludinātās koncesijas priekšmets. Tas esot uzskatāms par Direktīvas 93/37 3. un 11. pantā paredzēto pienākumu neizpildi.

42 Komisija apgalvo, ka nedz otrajā paziņojumā un otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās izdarītie koncesijas priekšmeta grozījumi, nedz arī otro publiskā iepirkuma specifikāciju 5. noteikuma 13. un 16. punkta un 29. noteikuma formulējums pienācīgi informētam un rūpīgam pretendentam nevarēja likt domāt, ka kompetentās iestādes patiesībā ir lūgušas iesniegt piedāvājumus par tādu būvdarbu veikšanu kā papildu būvdarbi. Ja tas tā nebūtu, tas būtībā nozīmētu, ka pretendenti varēja iesniegt piedāvājumu par būvdarbu veikšanu uz visiem Madrides, Segobijas un Avilas provinces ceļiem, jo būvdarbi, kas ir koncesijas priekšmets, varēja ietekmēt satiksmi uz šiem ceļiem.

43 Komisija uzskata, ka tas fakts, ka papildu būvdarbi nebija ietverti koncesijas priekšmetā un ka pienācīgi informēts pretendents nevarēja no publiskā iepirkuma noteikumiem izsecināt, ka ir iespējams iesniegt piedāvājumus par tik plaša mēroga būvdarbu realizāciju, piešķir priekšrocību *Iberpistas*, kurš jau bija A-6 autoceļa maksas ceļa posma koncesionārs un pārzināja līgumslēdzējas iestādes faktiskās vajadzības. Savukārt nedz pārējie kandidāti, nedz iespējamie pretendenti nevarēja zināt visu informāciju, kas tiks ņemta vērā, piešķirot koncesiju, kas ir uzskatāms par vienlīdzīgas attieksmes pret pretendentiem pārkāpumu.

44 Spānijas Karaliste, pirmkārt, apgalvo, kā tas izriet no otrajām publiskā iepirkuma specifikācijām, ka attiecīgo konkursa procedūru reglamentēja ne tikai šīs specifikācijas, bet arī visi konkursa procedūrām piemērojamie tiesību akti, proti, Likums par autoceļiem un vispārīgās publiskā iepirkuma specifikācijas, kas apstiprinātas ar 1973. gada 25. janvāra Dekrētu Nr. 215. Ar šo tiesisko regulējumu atbilstoši iepriekš minētā

autoceļu plāna ieviešanai bija plānots piešķirt privātuzņēmumiem plašu iniciatīvas brīvību gan to piedāvājumu iesniegšanas brīdī, gan arī to darbības laikā pēc līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas.

45 Šī pieeja, neradot nekādas problēmas, tika ievērota arī piešķirot citu autoceļu būvdarbu koncesijas Spānijā, un tā turklāt atbilst Likuma par autoceļiem 8. pantam, kurā pretendentiem ir paredzēta iespēja piedāvāt veikt papildu darbus vai nu autoceļu ietekmes zonā saskaņā ar šī jēdziena definīciju valsts tiesību aktos, vai arī ārpus šīs zonas.

46 Šajā gadījumā otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās atsevišķu būvdarbu realizācijas projekti vairs nebija tieši minēti. Šo izmaiņu mērķis esot bijis panākt, ka privātuzņēmumiem tiek atstāta iniciatīvas un radošās izpausmes brīvība piedāvāt koncesiju piešķirošajām iestādēm tādu būvdarbu realizāciju, kas varētu atrisināt satiksmes problēmas uz A-6 autoceļa, it īpaši pēc jaunu savienojumu ar Avilu un Segobiju izbūves. Būtībā šo divu jauno autoceļu izbūve esot pasliktinājusi satiksmes situāciju attiecīgajā ceļa posmā. Šīs problēmas risinājums tika atstāts pretendentu ziņā, kā tas izriet arī no otro publiskā iepirkuma specifikāciju 5. noteikuma 13. un 16. punkta, kā arī 29. un 33. noteikuma.

47 Otrkārt, Spānijas Karaliste norāda, ka šajā lietā katrā ziņā nevar būt runa par izsludināšanas jomā pastāvošo pienākumu neizpildi attiecībā uz papildu būvdarbu realizāciju. Būtībā *Iberpistas* neesot pati veikusi attiecīgos papildu būvdarbus, bet bija izsludinājusi konkursu par to veikšanu un piešķīrusi šo darbu realizācijas tiesības trešām personām atbilstoši Direktīvā 93/37 un Spānijas tiesiskajā regulējumā paredzētajām prasībām izsludināšanas un konkurences jomā. Šos papildu darbus līdz ar

to esot veikušas trešās personas, kas ir neatkarīgas no koncesiju saņēmušā uzņēmuma *Iberpistas*.

48 Treškārt, Spānijas Karaliste apgalvo, ka sūdzības Komisijā ir iesnieguši nevis neizvēlētie pretendenti vai trešās personas, kas ir faktiski vai iespējami ieinteresētas strīdīgās koncesijas piešķiršanā, bet gan tādas personas un organizācijas, kurām profesionālajā ziņā nav nekāda sakara ar šo koncesiju. Šie sūdzības iesniedzēji nekādā veidā neesot ieinteresēti pareizā konkurences noteikumu piemērošanā, bet tos vada cita veida motivācija. Visām organizācijām, kas vēlējās piedalīties attiecīgajā procedūrā, bija pieejama identiska informācija un neviens pretendents vai faktiski vai iespējami ieinteresētā persona nebija, iesniedzot sūdzību vai prasību tiesā, apstrīdējusi šīs procedūras rezultātu. Līdz ar to ir tikusi nodrošināta vienlīdzīga attieksme.

49 Ceturtkārt, Spānijas Karaliste norāda, ka šie paši sūdzības iesniedzēji pirms vēršanās Komisijā ir iesnieguši divas prasības saistībā ar apstrīdēto procedūru *Tribunal Supremo* [Augstākajā tiesā], kura ir Spānijas pēdējās instances tiesa un kura atrodas izdevīgākā situācijā, lai lemtu par šajā lietā izvirzīto faktiska rakstura jautājumu, kura ietvaros ir jānosaka otrajā paziņojumā izdarīto grozījumu pamatojums. Tomēr *Tribunal Supremo* ar 2003. gada 11. februāra un 4. oktobra spriedumiem, kuros tā izvērtēja strīdīgās koncesijas piešķiršanu, ņemot vērā arī Kopienu tiesības, esot noraidījusi šīs prasības un ir konstatējusi, ka vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principi ir tikuši ievēroti.

Tiesas vērtējums

50 Vispirms ir jānorāda, ka kaut arī Komisija pārmet Spānijas Karalistei Direktīvas 93/37 3. panta un 11. panta 3., 6., 7., 11. un 12. punkta pārkāpumu, tā nav apstrīdējusi nedz uzaicinājuma iesniegt piedāvājumu publiskā iepirkuma procedūrā

izsludināšanas faktu, nedz arī šīs izsludināšanas brīdi un veidu atbilstoši šīs direktīvas 11. panta 7., 11. un 12. punktā paredzētajam. Turklāt no Komisijas prasības pieteikuma izriet, ka saistībā ar šīs direktīvas 3. pantu Komisijas prasība attiecas tikai uz šī panta 1. punktu.

51 Šādos apstākļos Komisijas prasība ir izvērtējama tikai attiecībā pret Direktīvas 93/37 3. panta 1. punktu un 11. panta 3. un 6. punktu.

52 Šajā ziņā ir vispārzināms, ka šajā lietā izskatāmais darījums ir "būvdarbu koncesija" Direktīvas 93/37 1. panta d) punkta izpratnē. Saskaņā ar šo tiesību normu "būvdarbu koncesija" ir tāda paša tipa līgums, kā "būvdarbu publiskā iepirkuma līgums", izņemot to, ka atlīdzība par veicamajiem darbiem ir vai nu tikai tiesības izmantot būvi, vai arī šīs tiesības kopā ar samaksu.

53 Saskaņā ar Direktīvas 93/37 3. panta 1. punktu, ja līgumslēdzējas iestādes slēdz būvdarbu koncesijas līgumu, šim līgumam, ja tā vērtība ir vismaz ECU 5 000 000, piemēro izsludināšanas noteikumus, kas aprakstīti šīs direktīvas 11. panta 3. un 6. punktā.

54 Šīs direktīvas 11. panta 3. punktā ir paredzēts, ka līgumslēdzējas iestādes, kas vēlas piešķirt būvdarbu koncesijas līgumu, šādu nodomu dara zināmu paziņojumā. Kā izriet

no šī panta 6. punkta, šim paziņojumam ir jābūt sagatavotam saskaņā ar šīs direktīvas V pielikumā dotajiem paraugiem un jāsniedz šajos pielikumos prasītā informācija.

55 Saskaņā ar šī V pielikuma II sadaļu, kuras virsraksts ir "Līguma priekšmets", minētajā paziņojumā ir jābūt norādītam arī līguma galvenajam priekšmetam un tā papildu priekšmetiem, koncesijā ietverto būvdarbu un to realizācijas vietas aprakstam, kā arī to daudzumam un vispārīgajam apjomam.

56 Šis izsludināšanas pienākums, radot iespēju salīdzināt attiecīgos piedāvājumus, nodrošina tādu konkurences līmeni, kuru Eiropas Savienības likumdevējs ir uzskatījis par atbilstošu būvdarbu koncesiju jomā.

57 Šis pienākums šajā jomā atspoguļo vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principus, kas līgumslēdzējām iestādēm ir jāievēro visos gadījumos.

58 Nodrošinot nepārprotamu paziņojumā ietverto nosacījumu formulējumu, visiem iespējamiem pretendentiem, kas ir pienācīgi informēti, pieredzējuši un ir ievērojuši pienācīgu rūpību, ir jārada objektīva iespēja gūt skaidru priekšstatu par veicamajiem būvdarbiem, kā arī par to realizācijas vietu, lai tie varētu sagatavot savu piedāvājumu.

59 Paziņojuma būtiskā ar informētību saistītā nozīme gan attiecībā uz publiskajiem iepirkumiem, gan būvdarbu koncesijām, nodrošinot atbilstību vienlīdzīgas attieksmes pret visiem pretendentiem no dažādām dalībvalstīm principam, ir uzsvērta

Direktīvas 93/37 11. panta 11. punktā, saskaņā ar kuru valsts līmenī publicētajos paziņojumos ir jābūt norādītai tikai tai informācijai, kas publicēta *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī*.

60 Tomēr, ņemot vērā Direktīvas 93/37 V pielikumā ietvertā paziņojuma parauga ierobežoto ietilpību, ar koncesiju saistītā informācija sīkāk var būt izklāstīta koncesiju piešķirošās iestādes sagatavotajās specifikācijās, kas ir paziņojuma neatņemama sastāvdaļa.

61 Šajā gadījumā ir jāatzīst, ka papildu būvdarbi, uz kuriem attiecas Komisijas izvirzītie iebildumi un kuru vērtība ievērojami pārsniedz Direktīvas 93/37 3. panta 1. punktā paredzēto robežvērtību, attiecīgās koncesijas priekšmetā, kas definēts otrajā paziņojumā un otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās, nebija iekļauti.

62 Tomēr Spānijas Karaliste apgalvo, ka otrās publiskā iepirkuma specifikācijas ir interpretējamas tādējādi, ka tās ietver atsauci uz konkursa procedūrām piemērojamo pamatregulējumu, proti, uz Likumu par autoceļiem, un tās ir jāinterpretē, ņemot vērā šo tiesisko regulējumu, kura mērķis ir piešķirt pretendentiem plašu iniciatīvas brīvību. Līdz ar to pretendentiem, ņemot vērā iepriekš minētā likuma 8. pantu, bija jāsaprot, ka koncesiju piešķirošā iestāde būtiskās problēmas, proti, satiksmes intensitātes uz A-6 autoceļa risinājumu, būtībā ir atstājusi pretendentu iniciatīvas un radošās izpausmes ziņā. Šī problēma esot labi zināma un tā esot nepārprotami izsecināma no kompetento valsts iestāžu statistikas datiem. Līdz ar to esot bijis saprātīgi pieņemt,

ka koncesiju piešķirošā iestāde vēlējās saņemt šāda veida piedāvājumus. To turklāt apliecina arī tas, ka atsevišķi būvdarbi otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās vairs netika minēti, lai saglabātu pretendentiem plašākas iniciatīvas iespējas, kā arī otro publiskā iepirkuma specifikāciju 5. noteikuma 13. un 16. punkts un 29. noteikums.

63 Šie argumenti ir jānoraida.

64 Ir jānorāda, ka, izskaidrojot koncesijas nosacījumus, dažreiz ir neizbēgami, ka paziņojumā vai publiskā iepirkuma specifikācijās tiek ietverta atsauce uz valsts tiesisko regulējumu tehnisko specifikāciju drošības, sabiedrības veselības, vides aizsardzības vai cita veida prasību jomā. Šāda atsauces norādīšanas iespējamība tomēr nevar būt pamats, lai koncesiju piešķirošā iestāde neievērotu Direktīvā 93/37 paredzētos pienākumus izsludināšanas jomā, saskaņā ar kuriem attiecīgās koncesijas priekšmetam ir jābūt noteiktam paziņojumā un publiskā iepirkuma specifikācijās, kuros ir jābūt ietvertai šī sprieduma 55. punktā norādītajai informācijai. Tāpat nevar piekrist tam, ka, lai varētu izprast koncesijas patieso priekšmetu, paziņojums vai publiskā iepirkuma specifikācijas ir jāinterpretē ņemot vērā iepriekš minēto tiesisko regulējumu.

65 Šī prasība ir interpretējama ierobežoti. Tādējādi Tiesa, saistībā ar būvdarbu publisko iepirkumu ir atzinusi par prettiesisku publiskā iepirkuma specifikācijās ietvertu atsauci uz valsts tiesību aktiem attiecībā uz pretendentu iespēju iesniegt vairākus to piedāvājumu variantus saskaņā ar Direktīvas 93/37 19. panta pirmo un otro daļu, jo publiskā iepirkuma specifikācijās nebija precizētas minimālās prasības, kādām šiem iespējamajiem variantiem ir jāatbilst (skat. 2003. gada 16. oktobra spriedumu lietā C-421/01 *Traunfellner*, *Recueil*, I-11941. lpp., 27.–29. punkts). Saistībā ar pārskatāmības pienākumu, kura mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgas attieksmes pret pretendentiem principa ievērošanu un kuram ir jābūt ievērotam visās publiskā iepirkuma līguma

slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās, uz kurām attiecas Direktīva 93/37, šis Tiesas secinājums ir attiecināms arī uz būvdarbu koncesijām.

66 Tāpat arī jānorāda, ka koncesiju piešķirošā iestāde, ņemot vērā būvdarbu, kas ir koncesijas priekšmets, iespējamās īpatnības, var saglabāt pretendentiem zināmu iniciatīvas brīvību saistībā ar to piedāvājumu formulējumu.

67 Tomēr otro publiskā iepirkuma specifikāciju, ar kurām tika aizstātas pirmās specifikācijas, 5. noteikuma 13. un 16. punkts un 29. noteikums nevar tikt uzskatīti par tādiem, kuros pretendenti tiktu aicināti paust savu iniciatīvu, iesniedzot alternatīvus piedāvājumus saistībā ar citiem papildus otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās nepārprotami identificētajiem būvdarbiem. 5. noteikuma 13. punktā it īpaši nav norādīta to pasākumu atrašanās vieta, kas jāveic, lai samazinātu iespējamo satiksmes slodzes palielināšanos, kas rastos otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās paredzēto būvdarbu veikšanas dēļ. Turklāt 5. noteikuma 16. punktā pretendentiem ir tikai lūgts piedāvāt pasākumus starppilsētu satiksmes adekvātai "vadībai" "zonā, kuru ietekmē ceļa posmu, kas ir koncesijas priekšmets", būvniecība, tuvāk neprecizējot šo konkrēto zonu. Tāpat 29. noteikumā nepietiekami precīzā veidā ir ietverta atsauce uz pasākumiem, kas jāveic saistībā ar A-6 autoceļa maksas ceļa posma savienojumiem ar Avilu un Segobiju.

68 Ir jāatzīst, ka pretendentu iniciatīva un alternatīvie piedāvājumi, kurus, ar otrajām publiskā iepirkuma specifikācijām aizstājot pirmās specifikācijas, "tehnisku iemeslu dēļ" un "lai no jauna definētu koncesijas priekšmetu", vēlējās saņemt Spānijas valdība, neņemot vērā, ka pienācīgi informēts un rūpīgs pretendents nevarēja tās izprast Spānijas Karalistes norādītajā veidā, nav saistīti ar strīdīgās koncesijas priekšmetu, bet drīzāk ar attiecīgajā dalībvalstī īstenoto vispārējo politiku transporta jomā. Līdz ar to atbilstoši šādai interpretācijai, kā pamatoti norādījusi Komisija, pretendentiem būtu

bijusi iespēja brīvi piedāvāt būvdarbu veikšanu visā Madrides autonomajā kopienā un Avilas un Segobijas provincēs.

69 Tāpat valsts līmenī pastāvošu labi zināmu problēmu — saistībā ar kuru nevar tikt prezumēts, ka par to neizbēgami ir informēti arī citās dalībvalstīs reģistrētie iespējamie pretendenti — pretendenti nevar uzskatīt par netiešu koncesijas priekšmeta definīcijas kritēriju un līdz ar to tā nevar ietekmēt paziņojuma un publiskā iepirkuma specifikāciju nozīmīgumu, kas tiem piešķirts ar Savienības tiesību aktiem.

70 Katrā ziņā, pat ja pieņemtu, ka visi pretendenti bija vienādi izpratuši tiem piešķirto iniciatīvas brīvību, tāda būvdarbu koncesijas līguma slēgšanas tiesību piešķiršana, kurā, neievērojot pārskatāmības prasības, ir ietverti par "papildu" būvdarbiem saukti darbi, kuri paši par sevi ir atzīstami par "būvdarbu publiskā iepirkuma līgumiem" Direktīvas 93/37 izpratnē un kuru vērtība pārsniedz šajā direktīvā paredzēto robežvērtību, neatbilst šai direktīvai.

71 Pretējā gadījumā tas nozīmētu, ka šiem par "papildu" būvdarbiem sauktajiem darbiem netiek piemērots izsludināšanas pienākums un līdz ar to — netiek nodrošināta nekāda konkurence. Tā kā pretendentiem, kas ir izmantojuši tiem piešķirto iniciatīvas brīvību, nekas netraucēja, neatkarīgi un nenodrošinot atbilstību konkrētam iepriekš noteiktam priekšmetam, iesniegt piedāvājumus, nosakot tajos paredzēto būvdarbu veidu, apjomu un ģeogrāfisko atrašanās vietu, pretendentu iesniegto piedāvājumu salīdzināšana nekādā veidā nebūtu iespējama.

72 Tāpat jānorāda, ka Spānijas Karaliste nevar pamatoti atsaukties uz Direktīvas 2004/18 61. pantu. Būtībā, neņemot vērā, ka šī direktīva *ratione temporis* nav piemērojama šajā lietā, strīdīgie papildu būvdarbi iepriekš minētās tiesību normas

izpratnē nav tādi "papildu būvdarbi, kas nav ietilpuši sākotnējā koncesijas projektā" un kas neparedzētu apstākļu dēļ kļuvuši vajadzīgi tajā aprakstītās būves realizācijai.

73 Spānijas Karalistes šajā lietā īstenoto pieeju nevar pamatot arī iepriekš minētā Komisijas skaidrojošā paziņojuma par koncesijām atbilstoši Kopienu tiesībām 3.1.1. punkts. Šis paziņojums attiecas tikai uz gadījumiem, kad koncesiju piešķirošā iestāde, nespējot pietiekami precīzi noteikt savas tehniskās vajadzības, lūdz iesniegt alternatīvus piedāvājumus, ar kuriem būtu iespējams atrisināt kādu vispārīgi formulētu problēmu, kas šajā lietā tā nav.

74 Līdz ar to ir jāsecina, ka papildu būvdarbu veikšanas tiesības *Iberpistas* tika piešķirtas, kaut arī šie būvdarbi nebija ietverti attiecīgās koncesijas priekšmetā, kurš aprakstīts otrajā paziņojumā un otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās, kas ir atzīstams par Direktīvas 93/37 3. panta 1. punkta un 11. panta 3. un 6. punkta, skatot tos kopā ar tās V pielikumu, pārkāpumu.

75 Kā izriet no šī sprieduma 57. punkta, Direktīvas 93/37 noteikumi, kuros paredzēta prasība par attiecīgu izsludināšanu, atspoguļo vienlīdzīgas attieksmes un pārskatāmības principus. Līdz ar to nav atsevišķi jāizskata jautājums par šo principu iespējamo pārkāpumu.

76 Šī sprieduma 74. punktā ietverto secinājumu nav iespējams atspēkot ar Spānijas Karalistes argumentu par to, ka *Iberpistas* attiecīgos papildu būvdarbus nav veikusi pati, bet ir uzticējusi to veikšanu trešām personām saskaņā ar Direktīvas 93/37 3. panta

4. punktā paredzētajām prasībām izsludināšanas jomā. Kā pamatoti norādījusi Komisija, šīs direktīvas 3. pantā gan koncesiju piešķirošajai iestādei, gan koncesionāram ir paredzēti vienlaicīgi izpildāmi un nemainīgi pienākumi izsludināšanas jomā, kas abām šīm pusēm ir jāievēro visos attiecīgās procedūras posmos, lai saglabātu šīs tiesību normas lietderīgo iedarbību.

77 Tāpat nav atbilstošs arī Spānijas Karalistes izvirzītais arguments par to, ka Komisija ir uzsākusi šo tiesvedību sakarā ar pienākumu neizpildi, ņemot vērā sūdzības, ko iesniegušas personas, kurām nav nekādas saistības ar strīdīgo procedūru, nevis citi pretendenti, kas būtu faktiski vai iespējami ieinteresēti attiecīgās koncesijas piešķiršanā.

78 No pastāvīgās judikatūras izriet, ka tieši Komisijai ir jāizvērtē iespēja celt prasību pret dalībvalsti, jāidentificē noteikumi, kurus šī dalībvalsts ir pārkāpusi, un jāizvēlas brīdis, kad tā pret šo dalībvalsti uzsāk procedūru sakarā ar pienākumu neizpildi, un apsvērumi, kas nosaka šo izvēli, nevar ietekmēt prasības pieņemamību. Tā kā Komisija izvērtē vienīgi iespēju celt vai uzturēt prasību par valsts pienākumu neizpildi, Tiesai ir tikai jāpārbauda, vai pārmestā valsts pienākumu neizpilde pastāv vai nepastāv, nevis jālemj par Komisijas diskrecionārās varas īstenošanu (šajā ziņā skat. 2005. gada 8. decembra spriedumu lietā C-33/04 Komisija/Luksemburga, Krājums, I-10629. lpp., 65.–67. punkts un tajos minētā judikatūra). Turklāt tas, ka citi konkurējošie pretendenti nav apstrīdējuši strīdīgā koncesijas līguma slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru, nekādi neietekmē šīs procedūras tiesiskuma novērtēšanu un šīs prasības pamatotību.

79 Tāpat arī jānorāda, ka nolēmuma šajā lietā pieņemšanai nav nekādas nozīmes arī argumentam, kas izriet no tā, ka *Tribunal Supremo*, izskatot par koncesiju piešķirušās

iestādes lēmumu iesniegtās prasības, divos savos spriedumos ir atzinusi, ka nav pārkāpti nedz Direktīvas 93/37 noteikumi, nedz arī vienlīdzīgas attieksmes princips, un šajā nolūkā izvērtējusi faktiskos apstākļus attiecībā uz otrajās publiskā iepirkuma specifikācijās ietvertajiem noteikumiem, kas ietilpa valsts tiesas kompetencē.

80 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka prasības iesniegšana valsts tiesā par tāda kompetentās iestādes lēmuma atcelšanu, uz kuru attiecas prasība par pienākumu neizpildi, un šīs tiesas lēmums neietekmē Komisijas iesniegtās prasības par pienākumu neizpildi pieņemamību vai būtību. Faktiski valsts tiesās pieejamo tiesiskās aizsardzības līdzekļu esamība nekavē celt EKL 226. pantā minētās prasības, jo abām tiesvedībām ir dažādi mērķi un sekas (šajā ziņā skat. 1970. gada 17. februāra spriedumu lietā 31/69 Komisija/Itālija, *Recueil*, 25. lpp., 9. punkts; 1986. gada 18. marta spriedumu lietā 85/85 Komisija/Beļģija, *Recueil*, 1149. lpp., 24. punkts; 2004. gada 10. jūnija spriedumu lietā C-87/02 Komisija/Itālija, Krājums, I-5975. lpp., 39. punkts, un 2006. gada 4. maija spriedumu lietā C-508/03 Komisija/Apvienotā Karaliste, Krājums, I-3969. lpp., 71. punkts).

81 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, ir jāatzīst, ka, 1999. gada 5. novembrī piešķirot *Iberpistas* tiesības izbūvēt:

— trešo joslu abos braukšanas virzienos A-6 autoceļa maksas ceļa posmā starp Vilalbu un Valle de los Kaidosu,

— trešo joslu un jaunu tuneli uz A-6 autoceļa maksas ceļa posmā starp Valle de los Kaidosu un Sanrafaēlu un

— ceturto joslu abos braukšanas virzienos A-6 autoceļa bezmaksas ceļa posmā starp Madridi un Vilalbu,

neietverot šos darbus būvdarbu koncesijas līguma priekšmetā, kas aprakstīts *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā paziņojumā un publiskā iepirkuma specifikācijās, Spānijas Karaliste nav izpildījusi Direktīvas 93/37 3. panta 1. punktā, kā arī 11. panta 3. un 6. punktā, skatot tos kopā ar tās V pielikumu, paredzētos pienākumus.

82 Pārējā daļā prasību noraidīt.

Par tiesāšanās izdevumiem

83 Atbilstoši Reglamenta 69. panta 2. punktam lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Spānijas Karalistei atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums lielākajā daļā ir nelabvēlīgs, jāpiespriež tai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

1) 1999. gada 5. novembrī piešķirot *Ibérica de Autopistas SA* tiesības izbūvēt:

— trešo joslu abos braukšanas virzienos A-6 autoceļa maksas ceļa posmā starp Vilalbu un Valle de los Kaidosu,

— trešo joslu un jaunu tuneli uz A-6 autoceļa maksas ceļa posmā starp Valle de los Kaidosu un Sanrafaēlu un

— ceturto joslu abos braukšanas virzienos A-6 autoceļa bezmaksas ceļa posmā starp Madridi un Vilalbu,

neietverot šos darbus būvdarbu koncesijas līguma priekšmetā, kas aprakstīts *Eiropas Kopienu Oficiālajā Vēstnesī* publicētajā paziņojumā un publiskā iepirkuma specifikācijās, Spānijas Karaliste nav izpildījusi Padomes 1993. gada 14. jūnija Direktīvas 93/37/EEK par to, kā koordinēt būvdarbu publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras, 3. panta 1. punktā, kā arī 11. panta 3. un 6. punktā, skatot tos kopā ar tās V pielikumu, paredzētos pienākumus;

2) pārējā daļā prasību noraidīt;

3) Spānijas Karaliste atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]